

**บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
โครงการปริญญาโท ภาควิชาภาษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2546**

**Abstracts of Master's Theses
Graduate Program in Linguistics,
Thammasat University, Academic Year 2003**

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ทัศนคติทางภาษาของนักศึกษาไทย (หลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรปกติ) ที่มีต่อการพูดภาษาอังกฤษในหมู่คนไทย (Language Attitudes of Thai Students (International Program and Thai Program) Towards the Use of English among Thai People)
ชื่อผู้เขียน	นางสาว กมลวรรณ ชมวงษ์ (Miss Gamolwun.Chomwong)
แผนกวิชา/คณะ	สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเรือง ชื่นสุวิมล
ปีการศึกษา	2545

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ 1) ทัศนคติที่มีต่อการใช้ภาษาอังกฤษในกลุ่มคนไทยของนักศึกษาคณะศิลปศาสตรมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2) ประสบการณ์ทางภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่าง 3) ทัศนคติเรื่องแนวโน้มของการใช้ภาษาอังกฤษในสังคมไทย และ 4) การใช้ภาษาของนักศึกษาหลักสูตรนานาชาติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทั้งหลักสูตรปกติ และหลักสูตรนานาชาติ จำนวน 225 คน เป็นนักศึกษาที่ศึกษาวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอก 75 คน นักศึกษาที่ศึกษาวิชาอื่นๆเป็นวิชาเอก 75 คน และ นักศึกษา BAS 75 คน ซึ่งในจำนวนนี้ผู้วิจัยเลือก 15 คน ที่เคยศึกษาในต่างประเทศไม่น้อยกว่า 3 ปี เพื่อศึกษาเรื่องการใช้ภาษาของนักศึกษาหลักสูตรนานาชาติโดยศึกษาการใช้ภาษาเฉพาะ 1 วันที่มาเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามเพื่อศึกษาเรื่องทัศนคติและประสบการณ์ทางภาษาอังกฤษ และอนุทินภาษาเพื่อศึกษาเรื่องการใช้ภาษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าไคสแควร์ (χ^2) ($p < 0.01$) ค่า t - test และ F - test

ผลการศึกษาเรื่องทัศนคติต่อการพูดภาษาอังกฤษในกลุ่มคนไทยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเห็นด้วยปานกลางกับสถานการณ์ที่เป็นแง่บวกต่อการใช้ภาษาอังกฤษในกลุ่มคนไทยเป็นส่วนใหญ่ เช่น การพูดภาษาอังกฤษกับคนไทยแสดงถึงความทันสมัยและกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากกับการใช้ภาษาอังกฤษในวงการค้าสารมวลชน ในทางตรงกันข้ามกลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยกับสถานการณ์ที่เป็นแง่ลบต่อการใช้ภาษาอังกฤษในกลุ่มคนไทย เช่น การพูดภาษาอังกฤษในกลุ่มคนไทยคือการแสดงความโอ้อวด เรื่องความถี่ของประสบการณ์ทางภาษาอังกฤษ เช่น การดูภาพยนตร์ การฟังวิทยุ เป็นต้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มมีความถี่ของประสบการณ์ทางภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเป็นส่วนใหญ่ ส่วนผลการวิเคราะห์เรื่องทัศนคติที่มีต่อแนวโน้มการใช้ภาษาอังกฤษในสังคมไทยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากกับการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อภาพพจน์ในแวดวงธุรกิจ แวดวงสื่อสารมวลชน และแวดวงผู้นำของประเทศ

ผลการวิเคราะห์เรื่องการใช้ภาษาของนักศึกษาหลักสูตรนานาชาติจำนวน 15 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างใช้ภาษาไทยในการสนทนาตามสถานที่ต่างๆ เป็นส่วนใหญ่ยกเว้นในห้องเรียน ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีการใช้ภาษาอังกฤษสูงที่สุด และหัวข้อสนทนามีความสัมพันธ์ต่อการใช้ภาษา กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างใช้ภาษาไทยในการสนทนาเรื่องทั่วไป แต่ใช้ภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาไทยในการสนทนาเรื่องการศึกษา ในเรื่องชั้นปีที่ศึกษา พบว่าไม่มีผลต่อการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน

Abstract

The purposes of this thesis are (1) to study and compare students' attitudes towards speaking English among Thais; (2) to analyze their exposure to English, e.g. movies, radio, newspapers, etc; (3) to study and compare students' attitudes towards English language use in Thai society; and (4) to study the language use of students in an international program.

The informants in the study were 225 undergraduate students in the Faculty of Liberal Arts at Thammasat University in regular programs and the British and American Studies International Programme (BAS). The students from the regular programs were classified into two groups — 75 English major students and 75 non-English major students. Out of 75 BAS students, 15 students with at least three years of overseas experience were selected for study of their language use.

The data collection instruments consisted of a questionnaire to determine attitudes and exposure to English. In addition, language diaries were used to examine the language use of BAS students for one day of study, and an interview was used to clarify the data.

The results of the study of language attitudes show that the informants have positive attitudes towards speaking English among Thais, especially the use of English in the mass media. Most informants also strongly agree with using English in the domains of business and government. The results also reveal that students' majors have a significant effect on their exposure to English. BAS students have more exposure to English than the other two groups.

The results of the study of language use show that Thai is most frequently used in all domains except the classroom, where English is most frequently used. The topics of conversation have a significant effect on language use; Thai is most frequently used

when the informants talk about general topics, while English is used for discussing studies. Research results show that the year in which the students are currently enrolled does not have any significant effect on their language use.

.....

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การถ่ายโอนภาษาในการใช้ออนุภาคบ่งสถานที่ของ นักศึกษาไทยที่เรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น (Transfer of Local Case Markers by Thai University Students in Elementary-Level Japanese Class)
ชื่อผู้เขียน	นาย เกียรติคุณ ทิพย์พยอม (Mr. Kiattikoon Dhippayom)
แผนกวิชา/คณะ	สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผศ.ดร. วิริษา กมลนาวัน และผศ. ทศนีย์ เมธาพิสิฐ
ปีการศึกษา	2545

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะเด่นตลอดจนข้อแตกต่างระหว่างบุพบทเชิงสถานที่ในภาษาไทยและอนุภาคบ่งสถานที่ในภาษาญี่ปุ่นซึ่งได้แก่อนุภาค ni, de, kara, o, e และ made ที่พบในแบบเรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น และนำผลการศึกษาดังกล่าวมาใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาการถ่ายโอนภาษาในการเลือกใช้ออนุภาคบ่งสถานที่ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย ผู้วิจัยศึกษาการใช้บุพบทเชิงสถานที่ในภาษาไทยและอนุภาคบ่งสถานที่ในภาษาญี่ปุ่นจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ววิเคราะห์ด้วยทฤษฎีไวยากรณ์เชิงหน้าที่ (Functional Grammar) ซึ่งพัฒนาโดย Simon C. Dik และคนอื่น ๆ และเก็บข้อมูลการถ่ายโอนภาษาในการเลือกใช้ออนุภาคบ่งสถานที่จากเรียงความของนักศึกษาชั้นปริญญาตรีสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่เรียนวิชาการเขียนภาษาญี่ปุ่น 3 รหัสวิชา JP331 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2545 แล้วนำตัวอย่างดังกล่าวมาวิเคราะห์และอธิบายที่มาของการถ่ายโอนภาษาต่อไป

ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานว่าข้อแตกต่างระหว่างภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่นในการบ่งหน้าที่ทางความหมายเชิงสถานที่คือภาษาไทยใช้บุพบทในขณะที่ภาษาญี่ปุ่นใช้ออนุภาคบ่งสถานที่ และการถ่ายโอนภาษาเกิดจากการนำโครงสร้างประโยคพื้นฐานและกฎการแสดงออกในภาษาที่หนึ่งมาใช้ในภาษาที่สอง และการถ่ายโอนภาษาอาจเป็นผลมาจากวิธีการสอนในห้องเรียน

ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมุติฐานดังนี้ จากการศึกษานับบุพบทเชิงสถานที่ในภาษาไทยโดยจำแนกเป็นบุพบทเชิงไวยากรณ์และบุพบทเชิงศัพท์ พบว่าภาษาไทยมีบุพบทเชิงไวยากรณ์เพียง 2 คำ ได้แก่ ที่ และ จาก และบุพบทเชิงศัพท์ 21 คำ ได้แก่ ใกล้ กลาง ข้าง ขัด ตาม ตรง ได้ ถึง ท่ามกลาง นอก ใน บน ยัง รอบ ระหว่าง ริม สู่ หน้า หลัง ห่าง เหนือ ภาษาไทยใช้บุพบทเชิงสถานที่โดยไม่มีการจำแนกระหว่างอาร์กิวเมนต์กับบริวาร ในขณะที่ภาษาญี่ปุ่นใช้ออนุภาคบ่งสถานที่โดยจำแนกอาร์

กิวเมนต์กับบริวาร การถ่ายโอนภาษาที่พบมากที่สุดได้แก่การใช้ *de* ในที่ที่ควรใช้ *ni* และการใช้ *ni* ในที่ที่ควรใช้ *de* ซึ่งอธิบายได้ว่าเป็นผลจากการนำกฎการแสดงออกในภาษาไทย คือการใช้บุพบท ที่กับทั้งอาร์กิวเมนต์และบริวารมาใช้ในการเรียนรู้ภาค *ni* และ *de* รองลงมาคือการใช้ *o* แทน *ni* ซึ่งอธิบายได้ว่าเกิดจากการนำโครงสร้างพื้นฐานในภาษาไทยมาใช้ในภาษาญี่ปุ่น

Abstract

The objectives of this thesis are (1) to study the use of spatial prepositions in Thai and local case markers in Japanese, including *ni*, *de*, *kara*, *o*, *e*, and *made*; and (2) to study transfer in the use of local case markers by Thai learners of Japanese, using the results of (1) as the basis for study. Relevant documents and research on spatial prepositions in Thai and local case markers in Japanese were reviewed and reanalyzed within the framework of Functional Grammar set forth by Dik (1997) and others. The data was collected from essays written by undergraduate students in the Department of Japanese, Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, who enrolled in the Japanese Writing 3 course (JP 331) in the first semester of the 2002 academic year.

The hypotheses are (1) the difference in specifying spatial semantic functions between Thai and Japanese is that in Thai, spatial prepositions are used, while in Japanese, local case markers are used; (2) transfer could be the result of using the underlying clause structures and expression rules from the source language in the target language; (3) transfer may result from teaching in the classroom — for example, teaching verbs in the target language through translation to verbs in the source language.

The findings are (1) regarding the distinction between grammatical prepositions and lexical prepositions, in Thai there are two grammatical prepositions, *tʰi:* and *tɕà:k*, and 21 lexical prepositions, including *klâj kla:ŋ kʰâ:ŋ tɕʰít ta:m tron tâ:j tʰǎŋ tʰá:mkla:ŋ nǎ:k nàj bon jaŋ rǝ:p rawà:ŋ rim sù: nâ: lǎŋ hà:ŋ nuǎ;* (2) spatial prepositions in Thai can be used with both arguments and satellites, while local case markers in Japanese must be used with a distinction between arguments and satellites; (3) transfer in using local case markers by Thai learners of Japanese is mostly manifested in using *de* instead of *ni* and vice versa. This is considered to be transfer of the expression rule in Thai, i.e. using the preposition *tʰi:* without a distinction between arguments and satellites. Furthermore, there is an error in using *o* instead of *ni*, which is considered to be transfer of the underlying structure in Thai.

.....

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ค่าความถี่มูลฐานเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยของผู้ไร้ กล่องเสียงประเภทหลอดอาหารตามระยะเวลาใน การฝึกพูดและการรับรู้เสียงวรรณยุกต์ของผู้ฟัง (A Study of the Effects of Different Training Periods on Esophageal Production and Normal Perception of Fundamental Frequency of Thai Tones)
ชื่อผู้เขียน	นางสาว ชื่นหทัย สุริยโสภณพันธุ์ (Miss Chuenhathai Suriyasopapan)
แผนกวิชา/คณะ	สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วริษา กมลนาวัน
ปีการศึกษา	2545

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ค่าความถี่มูลฐานเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยของผู้ไร้กล่องเสียงประเภทหลอดอาหารตามระยะเวลาในการฝึกพูดและการรับรู้เสียงวรรณยุกต์ของผู้ฟัง” นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเปรียบเทียบค่าความถี่มูลฐานเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียงในภาษาไทยของผู้พูดปกติกับการออกเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง โดยผู้ไร้กล่องเสียงที่ใช้หลอดอาหารตามตัวแปรระยะเวลาในการฝึกพูดและเพื่อศึกษาการรับรู้ของผู้ฟังปกติจากการฟังเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง ที่ออกเสียงโดยผู้ไร้กล่องเสียงที่ใช้หลอดอาหารที่มีระยะเวลาในการฝึกพูดต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยมี 3 กลุ่ม กลุ่มละ 3 คน คือ กลุ่มที่ 1 ผู้ไร้กล่องเสียงที่ใช้หลอดอาหารที่ฝึกพูดไม่นาน กลุ่มที่ 2 ผู้ไร้กล่องเสียงที่ใช้หลอดอาหารที่ฝึกพูดนาน และกลุ่มที่ 3 ผู้พูดปกติ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเสียงวรรณยุกต์ด้วยชุดคำว่า “คา ข่า ข้า ค้า และ ชา” แล้ววิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานด้วยโปรแกรมวิเคราะห์เสียง Praat ทั้งแบบกำหนดจุดและแบบอัตโนมัติ ผู้วิจัยนำเสียงของผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารทั้งสองกลุ่มไปทดสอบการรับรู้โดยให้นักเรียนชั้น ม.6 จำนวน 30 คน เป็นผู้ฟังผลการวิจัยที่ได้มีดังนี้

ผลการวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานเสียงวรรณยุกต์ของผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารสองกลุ่ม คือ ค่าความถี่มูลฐานของผู้ไร้กล่องเสียงที่ใช้หลอดอาหารมีค่าความถี่แตกต่างกันมากในช่วงระยะเวลาใกล้เคียงกัน ความถี่ไม่สม่ำเสมอ โปรแกรมวิเคราะห์เสียงไม่สามารถหาค่าความถี่มูลฐานได้หลายครั้ง จึงต้องใช้การวิเคราะห์แบบกำหนดจุดเสริมการอธิบายผล อย่างไรก็ตาม เมื่อวิเคราะห์ด้วยการกำหนดจุดพบว่า ค่าความถี่มูลฐานเสียงวรรณยุกต์ของผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารมีระดับประมาณ 40-120 Hz ในขณะที่ของผู้พูดปกติอยู่ที่ระดับ 79-122Hz สัทลักษณะเส้นค่าความถี่มูลฐานทั้ง 5 หน่วยเสียงส่วนใหญ่คล้ายกับเสียงวรรณยุกต์คงระดับ และมีความถี่ต่ำ คล้ายเสียงวรรณยุกต์เอก

ผลการรับรู้เสียงวรรณยุกต์ของผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารพบว่า ผู้ฟังรับรู้เสียงของผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารทั้งสองกลุ่มได้ถูกต้องไม่แตกต่างกัน และโดยรวม ผู้ฟังรับรู้เสียงวรรณยุกต์ของผู้พูดทั้ง

สองกลุ่มถูกต้องเพียงร้อยละ 30 ยกเว้นผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารคนที่ 3 กลุ่ม 2 (ฝึกนาน) ออกเสียงวรรณยุกต์จัตวาได้ดี ผู้ฟังรับรู้ถูกต้องเกินร้อยละ 70 เมื่อเรียงลำดับเสียงวรรณยุกต์ที่ผู้ฟังรับรู้ถูกต้องมากที่สุดไปถึงน้อยที่สุดได้คือ สำหรับผู้พูดกลุ่มที่ 1 เสียงวรรณยุกต์โท เอก ตรี จัตวา และสามัญ สำหรับผู้พูดกลุ่มที่ 2 นั้น เสียงวรรณยุกต์จัตวาและเอกรับรู้ได้มากที่สุดเท่ากัน รองลงมาคือ เสียงวรรณยุกต์ตรี โท และสามัญ อย่างไรก็ตาม ผลการวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานและผลการวิเคราะห์การรับรู้เสียงวรรณยุกต์ของผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารแสดงให้เห็นว่า ระยะเวลาในการฝึกพูดไม่ได้ทำให้ผู้ฟังแยกความแตกต่างของทั้งสองกลุ่มได้อย่างชัดเจน เพราะผลการรับรู้แสดงว่า ผู้ฟังรับรู้เสียงวรรณยุกต์ของผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารทั้งสองกลุ่มถูกต้องสลับกันไป ไม่ได้เรียงลำดับว่าจะรับรู้เสียงของผู้พูดที่ฝึกนานถูกต้องมากกว่าผู้พูดที่ฝึกไม่นานเสมอไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยอื่นเช่น เพศ อายุ การศึกษา ลักษณะนิสัย สุขภาพ ฯลฯ เข้ามามีส่วนสำคัญต่อการฝึกพูด

Abstract

The objective of this research was to compare the fundamental frequencies of a group of normal speakers with those of esophageal speakers. The esophageal speakers were divided into two groups based on the length of their speech training. This research also aimed to investigate listeners' perception of the tones of the two esophageal groups.

The spoken word sets, recorded on cassette, were analyzed with the Praat program in two different ways: manually and automatically. The results of the acoustic analysis are that the frequencies produced by both groups of esophageal speakers had different pitch heights, were not smooth, and sometimes were not analyzable because of their aperiodic waveform.

The fundamental frequency range of the normal speakers is 79-122 Hz. The fundamental frequency range of the two groups of esophageal speakers is 40-120 Hz. Most of the fundamental frequency traces look like those of a level tone, and the frequency is very low in the speaker's range.

The results of the perception test showed that the listeners understand the speech of the two esophageal groups at a level of about 30%. An exception was the third esophageal speaker in the second group. This informant spoke well, so the listeners understood his rising tone more than 70% of the time.

In addition, the perception test reveals that the listeners perceived the low tone most correctly. These results are similar to the production test, in which the fundamental-frequency traces look like those of a level tone, and the frequency is very low. The listeners made the most mistakes with the mid tone, because the low and mid tones are similar.

Finally, the results show that the difference in the length of the training period for the two groups of esophageal speakers is not sufficient to differentiate the two groups. Other factors, such as gender, age, education, physical condition, and personality may play crucial roles in the esophageal speakers' improvement as well.

.....

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ภาษาที่ใช้ในห้องสนทนา
ชื่อผู้เขียน	(Language Use in Chatrooms) นางสาวญาดานุช เตมียะสีลปิน (Miss Yadanuch Temeyasilpin)
แผนกวิชา/คณะ	สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเรือง ชื่นสุวิมล
ปีการศึกษา	2545

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะภาษาที่ใช้ในห้องสนทนาภาษาไทย และห้องสนทนาภาษาอังกฤษ และเพื่อเปรียบเทียบลักษณะภาษาในห้องสนทนาทั้งสองดังกล่าวว่าแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร ลักษณะภาษาที่เลือกศึกษาได้แก่การเปิดสนทนา การปิดสนทนา การเปลี่ยนหัวข้อสนทนา ลักษณะภาษาเฉพาะชนิดของประโยค จำนวนประโยคต่อ 1 ข้อความ จำนวนคำต่อ 1 ข้อความ และจำนวนคำต่อ 1 ประโยค ข้อมูลภาษา คือ บทสนทนา 100 บท แบ่งเป็นบทสนทนาภาษาไทย 50 บท และบทสนทนาภาษาอังกฤษ 50 บทซึ่งสุ่มมาจากห้องสนทนาในเว็บไซต์ www.pantip.com สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ และค่าไคสแควร์ ($p < 0.01$)

ผลการศึกษาพบว่าลักษณะภาษาในห้องสนทนาภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ในการเปิดสนทนาผู้สนทนาใช้การทักทายสูงสุดในขณะที่การปิดสนทนาปรากฏการอำลามากที่สุด สำหรับการเปลี่ยนหัวข้อสนทนาพบการใช้ประโยคคำถามมากที่สุด การพิมพ์ซ้ำปรากฏมากที่สุดในห้องสนทนาภาษาไทยส่วนการแทนเสียงจะปรากฏมากที่สุดในห้องสนทนาภาษาอังกฤษ ประโยคความเดียวเป็นชนิดของประโยคที่ปรากฏทั้งในห้องสนทนาภาษาไทยและห้องสนทนาภาษาอังกฤษมากที่สุด (มากกว่า 90 % ของประโยคทั้งหมด) จำนวนประโยคที่มีความดีสูงสุดต่อ 1 ข้อความของห้องสนทนาทั้งสอง คือ 1 ประโยค ส่วนจำนวนคำที่ปรากฏต่อ 1 ข้อความ และจำนวนคำต่อ 1 ประโยค คือ 4 – 6 คำ ซึ่งผลการวิจัยปรากฏเหมือนกันทั้งในห้องสนทนาภาษาไทยและห้องสนทนาภาษาอังกฤษ

ผลการวิเคราะห์ยังพบว่าลักษณะภาษาในห้องสนทนาภาษาไทย และห้องสนทนาภาษาอังกฤษส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นลักษณะภาษาเฉพาะจำนวนคำต่อ 1 ข้อความ และจำนวนคำต่อ 1 ประโยคเท่านั้นที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Abstract

The purposes of this study are to analyze the language used in chatrooms and to investigate whether Thai and English have any effect on language use. The data consists of fifty Thai and fifty English conversations collected from www.pantip.com. Eight characteristics of language use are investigated: the opening conversation, the closing conversation, topic shift, special features, sentence type, number of sentences per

message, number of words per message, and number of words per sentence. Research results show that greetings are found most often in the opening, while leave-taking is used most often in the closing. As for topic shift, question sentences are most frequently used. The results also reveal that reduplicated letters are more frequently used in the Thai chatroom, while letter homophones are found more often in the English chatroom.

Analysis of language use shows that more than ninety percent of the sentences in both chatrooms are simple sentences, and one sentence per message is the most frequently used length. The highest frequency of words per message and per sentence is 4-6 words in both chatrooms.

Comparison of Thai and English language used in chatrooms shows that special features, the number of words per message, and the number of words per sentence are statistically significant, while the other five characteristics are not.

.....

หัวข้อวิทยานิพนธ์	กลวิธีการตอบปฏิเสธของคนไทย
ชื่อผู้เขียน	(Negation Strategies in Responses of Thai Speakers) นางสาวธิดารัตน์ น้อมมนัส
แผนกวิชา/คณะ	(Miss Thidarat Nommanas) สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดิเรก ศรีนราวัฒน์
	2545

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “กลวิธีการตอบปฏิเสธของคนไทย” มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ

1. เพื่อศึกษารูปแบบการสื่อสารในการตอบปฏิเสธของคนไทย 2. เพื่อศึกษาการเลือกใช้กลวิธีการตอบปฏิเสธในแต่ละบริบท และ 3. เพื่อศึกษาว่าปัจจัยด้านเพศ สถานภาพทางสังคมระหว่างคู่สนทนา และลำดับเกียรติภูมิของอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้กลวิธีการตอบปฏิเสธหรือไม่ ในการดำเนินงานวิจัย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากบทสนทนาในละครโทรทัศน์ 2 เรื่อง ส่วนการสำรวจกลวิธีการสื่อสารว่ากลุ่มตัวอย่างใช้กลวิธีใดในการตอบปฏิเสธรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง โดยศึกษาจากตัวอย่างประชากรจำแนกตามลำดับเกียรติภูมิของอาชีพ 4 กลุ่มอาชีพได้แก่ แพทย์ ข้าราชการระดับกลาง พนักงานเสมียน และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย กลุ่มละ 20 คน ซึ่งแต่ละกลุ่มประกอบด้วยหญิง 10 คนและชาย 10 คน รวม 80 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ อัตราส่วนร้อยละ และการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของความแตกต่างระหว่างสัดส่วนด้วยค่า Z-proportion

ผลการวิเคราะห์รูปแบบประโยคที่ใช้ตอบปฏิเสธในละครโทรทัศน์ทั้ง 2 เรื่องและจากแบบสอบถาม พบว่า รูปประโยคบอกเล่าหรือปฏิเสธเป็นประเภทที่พบมากที่สุด รองลงมาคือประโยคคำสั่ง และประโยคคำถามตามลำดับ ส่วนกลวิธีการตอบปฏิเสธมีหน้าที่ซึ่งจำแนกตามกลุ่มความหมายได้ 6 กลุ่มคือ การให้เหตุผล การพูดเป็นนัย การแบ่งรับแบ่งสู้ การตอบรับในอนาคต

การไม่ยอมรับข้อเสนอ และการหวั่นความคิดของผู้สนทนา โดยการให้เหตุผลเป็นหน้าที่ทางการสื่อสารที่พบมากที่สุดในการตอบปฏิเสธในทุกบริบท ทั้งข้อมูลจากการวิเคราะห์คำตอบจากแบบสอบถามและจากละครโทรทัศน์ทั้ง 2 เรื่อง แต่กลวิธีอื่นๆที่กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้รองมาจากกลวิธี การให้เหตุผล ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะแตกต่างจากข้อมูลที่ได้จากละครโทรทัศน์ทั้ง 2 เรื่อง

ผลการศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการตอบปฏิเสธของตัวอย่างประชากรพบว่า ปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคมของผู้สนทนามีผลต่อการตอบปฏิเสธมากที่สุด

Abstract

The main purposes of this study are (1) to determine the forms and functions of negation strategies in the responses of Thai speakers; (2) to determine how context affects choice of negation strategy according to the context of the responses; and (3) to study whether gender, occupation, and the relative social statuses of the speakers have any influence on choosing negation strategies. The data was collected from two sources, one being conversations from two contemporary television dramas, and the other being answers to a discourse completion test given to 80 subjects. These 80 subjects were classified into four occupational prestige groups — doctors, middle-class officials, clerks, and security guards. Each group was composed of ten men and ten women. A statistical analysis was done by means of percentage and Z-proportion test.

The findings from both the dramas and the discourse completion test indicate that negation strategies in responses are mostly found in declarative constructions, and the major function of negation is to give a reason or to explain. In addition, giving a reason is the most common strategy in every context.

The findings from the discourse completion test show that the relative social statuses of the speakers have an influence on the choice of negation strategies, but gender and occupation have hardly any influence, at least in this study.

หัวข้อวิทยานิพนธ์	กลวิธีการเรียนภาษาจีนกลางของนักศึกษาไทย (Thai Students' Chinese Language Learning Strategies)
ชื่อผู้เขียน	ยິงรัก ชุนชาติประเสริฐ (Miss Yingrak Chunchatprasert)
แผนกวิชา/คณะ	สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รศ.ดร.บุญเรือง ชื่นสุวิมล
ปีการศึกษา	2545

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจกลวิธีการเรียนภาษาจีนกลางของนักศึกษาไทยที่กำลังศึกษาวิชาเอกภาษาจีนกลางระดับปริญญาตรี และนักศึกษาไทยที่กำลังศึกษา หรือสำเร็จการศึกษา

วิชาเอกภาษาจีนกลางระดับปริญญาโท และเปรียบเทียบการใช้กลวิธีการเรียนภาษาจีนกลางระหว่างนักศึกษาไทยทั้งสองกลุ่ม

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้ที่กำลังศึกษาวิชาเอกภาษาจีนกลางชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ระดับปริญญาตรีจากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รวม 20 คน และผู้ที่กำลังศึกษาหรือสำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเอกภาษาจีนกลาง ระดับปริญญาโทจากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 20 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนภาษาจีนกลางซึ่งประกอบด้วยห้ากลวิธีหลักดังนี้ กลวิธีด้านการจำ กลวิธีด้านความรู้ความคิด กลวิธีการจดเซยข้อบกพร่อง กลวิธีที่นำไปสู่ความสำเร็จ และกลวิธีด้านอารมณ์และสังคม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย และการทดสอบค่า t-test

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มใช้กลวิธีการเรียนภาษาจีนกลางทั้งห้ากลวิธีหลักเหมือนกันสามลำดับแรกได้แก่ กลวิธีการจดเซยข้อบกพร่อง กลวิธีด้านอารมณ์และสังคม และกลวิธีที่นำไปสู่ความสำเร็จ และใช้ในปริมาณมาก

ผลเปรียบเทียบการใช้กลวิธีการเรียนภาษาจีนกลางระหว่างนักศึกษาทั้งสองกลุ่มพบว่ากลวิธีที่นำไปสู่ความสำเร็จ และกลวิธีด้านอารมณ์และสังคมที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้เมื่อศึกษาสิบลองไปในรายละเอียดของทั้งห้ากลวิธีหลักพบว่ามีกลวิธีย่อย 24 กลวิธีที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญโดยกลวิธีย่อยที่นักศึกษาปริญญาตรีใช้มากกว่านักศึกษาปริญญาโทมี 4 กลวิธี เช่น ใช้พจนานุกรม และตำราประกอบการทำงานต่าง ๆ ฝึกพูดภาษาจีนกลางกับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน ส่วนกลวิธีย่อยที่นักศึกษาปริญญาโทใช้มากกว่านักศึกษาปริญญาตรีมี 20 กลวิธี เช่น จำคำศัพท์ สำนวน โดยนำมาแต่งเป็นประโยค ใช้เวลาเพิ่มเติมเพื่อฝึกฝนทักษะการพูด การอ่าน และการเขียนโดยใช้คอมพิวเตอร์ภาษาจีน

Abstract

The aims of this research are to survey strategies for learning Mandarin and to compare the use of these strategies between two groups of students: undergraduate and graduate. The undergraduates consisted of 20 Thai junior and senior students who were studying Mandarin as their major at the Faculty of Arts, Chulalongkorn University, and the Faculty of Liberal Arts, Thammasat University. The graduates consisted of 20 informants with a B.A. in Mandarin and who either already had an M.A. or were currently studying for a master's degree in Mandarin at the Faculty of Arts, Chulalongkorn University.

The data collection instrument is a Mandarin learning strategy questionnaire, which is comprised of the main learning strategies — memory strategies, cognitive strategies, compensation strategies, metacognitive strategies, and affective/social strategies. Statistics used in the study are mean and t-test.

The data analysis shows that the three most frequently used strategies for both groups are compensation strategies, affective/social strategies, and cognitive strategies, respectively.

Comparisons between the two groups show that the differences in the use of metacognitive strategies and affective/social strategies are statistically significant. In addition, the uses of a total of 24 sub-strategies are found to be significantly different. The undergraduates use four sub-strategies more frequently than the graduates (such as using dictionaries and references to complete assignments, and practicing speaking skills with their classmates in the classroom).

The graduates, on the other hand, use the other 20 sub-strategies more frequently than the undergraduates (such as greater rate of composing sentences, spending more time on practicing speaking and reading, and using more Mandarin computer software).

.....

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การเขียนอักษรโรมันในแผนที่กรุงเทพมหานคร (Romanization in Bangkok Metropolitan Maps)
ชื่อผู้เขียน	นางสาว พิมลพรรณ ธรรมวุฒิพิศาล (Miss Pimonpun Thamavuthipisal)
แผนกวิชา/คณะ	สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร. นันทนา รณเกียรติ
ปีการศึกษา	2545

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาการเขียนอักษรโรมันในแผนที่กรุงเทพมหานคร โดยเก็บข้อมูลจากแผนที่กรุงเทพมหานคร ที่จัดทำโดยกรมแผนที่ทหาร กระทรวงกลาโหม จำนวน 4 ฉบับ ที่จัดทำขึ้นตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2431-2538 รวมระยะเวลา 107 ปี

จากการศึกษาพบว่าการถ่ายเป็นอักษรโรมันมีวิวัฒนาการดังนี้คือ อักษรโรมันที่ใช้เขียนแทนพยัญชนะต้นมีรูปแบบที่หลากหลายในแผนที่ พ.ศ.2431 และแผนที่ พ.ศ.2474 ได้แก่การใช้อักษรโรมัน 1 รูปเขียนแทน 1 หน่วยเสียง การใช้อักษรโรมัน 2 รูปเขียนแทน 1 หน่วยเสียง และการใช้อักษรโรมัน 1 รูป เขียนแทน 2 หน่วยเสียง แล้วจึงวิวัฒนาการมาสู่การใช้ 1 รูปแบบ คือ ใช้อักษรโรมัน 1 รูป เขียนแทน 1 หน่วยเสียงในแผนที่ พ.ศ.2501 และแผนที่ พ.ศ.2538 ยกเว้นพยัญชนะเสียงกักเสียดแทรกชนิด และเสียงกักเสียดแทรกชนิด ที่เขียนแทนด้วยอักษรโรมันรูปเดียวกัน ตั้งแต่แผนที่ฉบับที่ 1 ถึงฉบับที่ 4

การใช้อักษรโรมันเขียนแทนพยัญชนะตัวสะกดพบว่า แผนที่ทุกฉบับใช้อักษรโรมัน 1 รูปเขียนแทนพยัญชนะตัวสะกด 1 หน่วยเสียง โดยมีได้คำนึงถึงรูปอักษร

ในกรณีของการใช้อักษรโรมันเขียนแทนรูปสระมีรูปแบบที่หลากหลายในแผนที่ฉบับที่ 1 พ.ศ.2431 ได้แก่อักษรโรมัน 1 รูปเขียนแทนสระมากกว่า 1 หน่วยเสียง การใช้อักษรโรมัน 2 รูปเขียนแทนเสียงสระ 1 หน่วยเสียง และวิวัฒนาการมาเป็นการใช้เครื่องหมายพิเศษในการแสดงสระ

เสียงยาวในแผนที่ฉบับที่ 2 พ.ศ.2474 ซึ่งยกเลิกไปในแผนที่ พ.ศ.2501 และแผนที่ พ.ศ.2538 นอกจากนั้นพบว่าการใช้อักษรโรมัน 1 รูปเขียนแทนเสียงสระมากกว่า 1 หน่วยเสียง เกิดขึ้นในแผนที่ทุกฉบับ ทั้งนี้เนื่องจากการที่รูปอักษรโรมันที่ใช้เขียนแทนสระมีจำนวนน้อยกว่ารูปสระภาษาไทย

จากการเปรียบเทียบข้อมูลอักษรโรมันในแผนที่กับหลักเกณฑ์การถ่ายอักษรโรมันของหน่วยราชการพบว่า การเขียนอักษรโรมันในแผนที่กรุงเทพมหานครเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยหน่วยราชการได้แก่ กระทรวงกลาโหมและราชบัณฑิตยสถาน

Abstract

The objective of this research is to study romanization in Bangkok metropolitan maps. The data was collected from maps of Bangkok that were created by the Royal Thai Survey Department, Ministry of Defense. The maps consisted of a total of four sheets over 107 years, from 2431 B.E. to 2538 B.E.

The study shows the evolution of romanization. Roman letters that were used to represent Thai initial consonants took various forms in the maps from the years 2431 and 2474 B.E. Use of one roman letter to represent one Thai phoneme, use of two roman letters to represent one Thai phoneme, and use of one roman letter to represent two Thai phonemes were all found. Later, the use of these different representations developed into one representation, which was one roman letter representing one Thai phoneme in later maps from the years 2501 and 2538 B.E. The only exceptions were the use of letters to represent the aspirated affricate sound and the unaspirated affricate sound, which were represented by the same roman letters in all of the four maps mentioned.

Regarding the use of roman letters to represent Thai final consonants, the study found only one roman letter representing one Thai final consonant phoneme, without taking the Thai letter into account.

Many ways to represent vowels were used in the map from the year 2431 B.E. — for example, use of one roman letter to represent more than one phoneme and use of two roman letters to represent one phoneme. These representation methods then developed into the use of diacritics to indicate a long vowel in the map from the year 2474 B.E. This method was dropped in the maps from the years 2501 and 2538. Apart from that, the study found the use of one roman letter representing more than one Thai phoneme, which occurred in every map. This method was used because the number of roman letters that were used to represent Thai vowels is lower than the number of Thai letters.

In comparing the use of roman letters and romanization in maps of the Bangkok metropolis, the roman letters that were used in the maps followed instructions given by the Ministry of Defense and the Royal Institute.

.....

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การใช้เทคโนโลยีเว็บในการเรียนภาษา : การนำมาใช้ กับบทเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาที่สอง (Web-based Language Learning with Application to Thai as a Second Language)
ชื่อผู้เขียน	นางสาวรักชนก เจนวรากุล (Miss Rugchanok Janevarakul)
แผนกวิชา/คณะ	สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยุพาพรรณ หุ่นจำลอง
ปีการศึกษา	2545

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การใช้เทคโนโลยีเว็บในการเรียนภาษา : การนำมาใช้กับบทเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาที่สอง” นี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาและประเมินการใช้เทคโนโลยีเว็บกับกิจกรรมการเรียนภาษาในทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และ การเขียน

2. เพื่อเสนอแนวทางการใช้เทคโนโลยีเว็บที่เหมาะสมกับบทเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาที่สองผ่านเว็บในทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และ การเขียน

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาเทคโนโลยีเว็บทั้งหมด 6 เทคโนโลยี ได้แก่ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ไปรษณีย์เสียง (Voice E-mail) การคุยสดแบบข้อความ (Chat) การคุยสดแบบเสียง (Voice Chat) กระดานข่าวอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Bulletin Boards) และการเชื่อมโยงหลายมิติ (Hyperlinks)

ผลการศึกษาสภาพการณ์ปัจจุบันของการใช้เทคโนโลยีเว็บกับบทเรียนภาษาที่สอง จากบทเรียนภาษาที่สองทั่วไปที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 122 บทเรียน พบว่า มีเพียง 24 บทเรียน (19.7%) เท่านั้นที่มีการใช้เทคโนโลยีเว็บในบทเรียน ซึ่งปรากฏแนวโน้มเดียวกันเมื่อศึกษาถึงสภาพการณ์ปัจจุบันของการใช้เทคโนโลยีเว็บกับบทเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาที่สอง โดยพบว่าจากบทเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาที่สองผ่านเว็บที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 6 บทเรียน มีการใช้เทคโนโลยีเว็บเพียง 1 บทเรียนเท่านั้น ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันบทเรียนภาษาที่สองผ่านเว็บส่วนใหญ่ยังไม่ได้ใช้ความสามารถของเว็บอย่างเต็มที่

จากการศึกษาข้อจำกัดของการใช้เทคโนโลยีเว็บกับบทเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาที่สอง พบว่า ข้อจำกัดของการใช้เทคโนโลยีเว็บเกิดขึ้นจากปัจจัยสำคัญ 2 ประการ คือ ข้อจำกัดที่เกิดจากระดับความสามารถเชิงภาษาของผู้เรียน และข้อจำกัดที่เกิดจากปัญหาด้านเทคนิคของเทคโนโลยีเว็บ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการใช้เทคโนโลยีเว็บกับกิจกรรมลักษณะต่าง ๆ ของทักษะทั้ง 4 ตามแนวการสอนเพื่อสื่อสาร รวมถึงเสนอแนวทางด้านเทคนิคของการใช้เทคโนโลยีเว็บ

ทั้ง 6 แบบ พร้อมทั้งจัดทำตัวอย่างการใช้เทคโนโลยีเว็บกับกิจกรรมของทักษะทั้ง 4 ของบทเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาที่สองผ่านเว็บด้วย

Abstract

The objectives of this thesis, entitled “Web-based Language Learning with Application to Thai as a Second Language”, are (1) to investigate and evaluate the current use of web technology in language learning activities for the four language skills: listening, speaking, reading, and writing; and (2) to recommend appropriate use of web technology in learning Thai as a second language for the four language skills.

Six types of web technology are investigated in this study: e-mail, voice email, chat, voice chat, electronic bulletin boards, and hyperlinks.

A study of the current situation of web technology use in second language learning found that, out of 122 samples of second language learning websites, only 24 websites (19.7%) use web technology. Similarly, among the six websites for Thai as a second language in the samples under study, web technology is used in only one website. These results show that most websites for learning a second language do not make full use of the available technology. In a study of the limitations of web technology used for learning Thai as a second language, it is found that there are two major factors involved, i.e. the learner's level of language proficiency and technical problems.

Lastly, using the framework of the Communicative Approach, recommendations are made for using web technology in learning Thai as a second language. These recommendations are made specifically for activities in the acquisition of each of the four language skills. Also, solutions to the technical problems and sample lessons using web technology are suggested.

.....

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การสร้างศัพท์บริหารธุรกิจในภาษาไทย (Word Formation in the Thai Business Lexicon)
ชื่อผู้เขียน	นางสาว วลีบูรณ์ นวลแก้ว (Miss Valeeboon Nualkaew)
แผนกวิชา/คณะ	สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชลธิชา บำรุงรักษ์
ปีการศึกษา	2545

บทคัดย่อ

ในการศึกษาการสร้างศัพท์จากพจนานุกรมและหนังสือรวบรวมศัพท์บริหารธุรกิจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการสร้างศัพท์บริหารธุรกิจ สาขาการจัดการ จากคำยืมภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลคำศัพท์บริหารธุรกิจ สาขาการจัดการ จากพจนานุกรมและหนังสือรวบรวมศัพท์บริหารธุรกิจ ที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ.2534 – พ.ศ.2543 ที่แสดงคำจำกัดความของคำศัพท์ชัดเจน จำนวน 1771 คำ

ผลการศึกษา พบว่ามีวิธีการสร้างศัพท์จากคำยืมภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย 4 วิธี คือ
1. วิธีการทับศัพท์ 2. วิธีการแปลศัพท์ 3. วิธีการแปลปนทับศัพท์ 4. วิธีการยืมความหมายหรือการบัญญัติศัพท์ จากการศึกษาพบว่า มีการใช้วิธีการแปลศัพท์มากที่สุด รองลงมา คือ วิธีการยืมความหมาย หรือการบัญญัติศัพท์ และการแปลปนทับศัพท์ ส่วนการทับศัพท์พบน้อยที่สุด

Abstract

The objective of this thesis is to study how words are formed in the Thai business lexicon, specifically in the management field, in words and word meanings borrowed from English into Thai. This thesis studies word formations from dictionaries and lexicons in the management field published between 1991 and 2000, comprising a total of 1771 words. Data is derived from the dictionary definitions.

This study finds four types of word formations from word borrowing: (1) loanwords; (2) loan translations; (3) loan blends; and (4) semantic borrowings.

The study concludes that the most common word formations, in order of frequency, are loan translations, followed by semantic borrowings, loan blends, and loanwords.

.....

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ลักษณะภาษาโฆษณาสำหรับผู้หญิงในสื่อนิตยสาร ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2475 ถึง พ.ศ. 2543 (A Study of Language Used in Advertisements for Women in Magazines During A.D. 1932-2000)
ชื่อผู้เขียน	วลลิกา รุมาคม (Miss Vassiga Rumakhom)
แผนกวิชา/คณะ	สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร. วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์
ปีการศึกษา	2545

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องลักษณะภาษาโฆษณาสำหรับผู้หญิงในสื่อนิตยสารตั้งแต่ปีพ.ศ.2475 ถึง พ.ศ. 2543 นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาลักษณะภาษาที่ใช้ในโฆษณาสำหรับผู้หญิง
2. ศึกษาความเปลี่ยนแปลงของภาษาที่ใช้บรรยายลักษณะผู้หญิงตั้งแต่ปีพ.ศ. 2475 ถึง พ.ศ. 2543

ผลการศึกษาในเรื่องลักษณะภาษาพบว่าโฆษณาสำหรับผู้หญิงจะใช้ถ้อยคำสื่อถึงความสวยงามและลักษณะที่พึงปรารถนาเพื่อให้ผู้หญิงสนใจโฆษณาและชักจูงให้ซื้อสินค้า

ในแง่การเชื่อมโยงความบทรูปภาพโฆษณาสำหรับผู้หญิงใช้การซ้ำทุกส่วนมากที่สุดโดยส่วนใหญ่เป็นการซ้ำชื่อสินค้า ส่วนการใช้คำศัพท์เข้าชุดกัน ในปี พ.ศ.2475 ถึง พ.ศ. 2492 การใช้คำพ้องความหมายมีความถี่สูงสุด ในขณะที่ ปี พ.ศ.2493 ถึง พ.ศ. 2519 และ ปี พ.ศ.2520 ถึง พ.ศ. 2543 การใช้คำที่เข้าชุดอยู่ในกลุ่มเดียวกันมีความถี่สูงสุด

การสื่อความหมายของประโยคในโฆษณาสำหรับผู้หญิงช่วงปีพ.ศ.2475 ถึง พ.ศ.2543 มี 2 ลักษณะคือประโยคที่สื่อความหมายตรงตามรูปภาษาและประโยคที่สื่อความหมายไม่ตรงตามรูปภาษาโดยใช้รูปประโยคบอกเล่าเพื่อสื่อความหมายตรงตามรูปภาษามากที่สุดและใช้รูปประโยคคำถามเพื่อสื่อความหมายไม่ตรงตามรูปภาษามากที่สุด

ในด้านการเปลี่ยนแปลงของภาษาพบว่าถ้อยคำที่ใช้บรรยายลักษณะที่พึงปรารถนาของผู้หญิงแสดงให้เห็นว่าในแต่ละช่วงสมัยใช้ถ้อยคำที่แสดงถึงความคิดเห็นด้านความสวยงามของร่างกายและบุคลิกภาพแตกต่างกัน โดย ปี พ.ศ. 2475 ถึง พ.ศ. 2492 และ ปี พ.ศ. 2493 ถึง พ.ศ. 2519 สังคมให้ความสำคัญกับความสวยงามเท่านั้น ต่างกับ ปี พ.ศ. 2520 ถึง พ.ศ. 2543 ที่สังคมให้ความสำคัญกับบุคลิกภาพที่เชื่อมั่นของผู้หญิงควบคู่กับความสวยงาม

Abstract

This study has two purposes: (1) to analyze the language used in advertisements for women and (2) to analyze the changes in language used to describe women's features in advertisements during 1932-2000.

The results of the study show that advertisements for women use descriptions of women's beauty and desirable features in order to attract and to persuade women to buy products.

In terms of cohesive devices, reiteration of product names is the most frequently used device. For collocation, synonyms are found most often in magazines during 1932-1949, while lexical relations are found most frequently in magazines during 1950-1976 and 1977-2000.

Regarding the use of sentences in advertisements for women from 1932-2000, statements are used most frequently for direct illocutionary acts, whereas interrogative sentences are used most often for indirect illocutionary acts.

The analysis of the description of women's beauty and desirable features in magazines indicates that the ideal woman is different for each time period. During 1932-1949 and 1950-1976, people were interested in women's beauty only. In contrast, during 1977-2000, people regarded women's confidence as being as important as their beauty.

.....

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ลักษณะภาษาโฆษณาภาพยนตร์ในหนังสือพิมพ์รายวันไทย (Language in Film Advertisements in Thai Daily Newspapers)
ชื่อผู้เขียน	นางสาว วิชยาภรณ์ เชาว์เกษม (Miss Wichayaporn Chaokasem)
แผนกวิชา/คณะ	สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชลธิชา บำรุงรักษ์
ปีการศึกษา	2545

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดประสงค์ในการศึกษาเกี่ยวกับโฆษณาภาพยนตร์ในหนังสือพิมพ์รายวันไทยในเรื่อง (1) โครงสร้างของบทโฆษณาภาพยนตร์ (2) ลักษณะการนำเสนอส่วนพาดหัว และ (3) ลักษณะการอ้างถึงและการใช้คำศัพท์

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในช่วงเดือน มกราคม - ธันวาคม พ.ศ. 2543 โดยคัดเลือกเฉพาะโฆษณาภาพยนตร์ที่ลงโฆษณาในวันแรกที่ภาพยนตร์เข้าฉายในโรงภาพยนตร์เท่านั้น ทั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถรวบรวมข้อมูลโฆษณาภาพยนตร์ได้ทั้งสิ้น 223 บทโฆษณา

- ผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างของโฆษณาภาพยนตร์ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันไทย ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ส่วน ได้แก่ พาดหัวหลัก พาดหัวรอง ชื่อภาพยนตร์ ข้อความบรรยาย และส่วนลงท้าย

ในการศึกษาลักษณะการนำเสนอส่วนพาดหัว ผลการศึกษาพบว่า ส่วนพาดหัวของโฆษณาภาพยนตร์นำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ไปพร้อมกัน โดยรายละเอียดที่ปรากฏในส่วนพาดหัว ได้แก่ เหตุการณ์ ตัวละครและสิ่งของประกอบฉาก ส่วนที่ไม่ใช่เหตุการณ์ และส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องภาพยนตร์

ลักษณะการอ้างถึงที่พบในโฆษณาภาพยนตร์มี 3 ประเภท ได้แก่ การอ้างถึงด้วยสรรพนาม การอ้างถึงแบบชี้เฉพาะ และการอ้างถึงแบบเปรียบเทียบ ส่วนบริบทที่ใช้ในการตีความการอ้างถึงพบ 2 ประเภท ได้แก่ บริบททางภาษา และบริบททางสถานการณ์

ในการศึกษาการใช้ศัพท์ในโฆษณาภาพยนตร์พบว่า คำศัพท์ที่ปรากฏสามารถจัดตามขอบเขตความหมายได้ 3 ขอบเขต ได้แก่ ขอบเขตความหมายเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นรูปธรรม ขอบเขตความหมายเกี่ยวกับนามธรรม และขอบเขตความหมายเกี่ยวกับเหตุการณ์ นอกจากนี้ ผู้รับสารยังสามารถคาดเดาประเภทของภาพยนตร์ได้จากคำศัพท์ที่ปรากฏในบทโฆษณาด้วย

Abstract

This study aims to investigate four linguistic features of film advertisements in Thai daily newspapers: the elemental structure, headlines, reference, and vocabulary.

Data consisted of 223 local and international film advertisements published in 2000 in the Thairath daily newspaper on the first day that the films were released in Bangkok.

Research shows that there are five parts in the structure of film advertisements in Thai daily newspapers: headlines, subheads, title, body copy, and ending. The headlines contain a lot of different information: events, participants and props, non-events, and other information.

In film advertisements, there are three kinds of references: personal, demonstrative, and comparative reference. Readers can interpret the references from two contexts: linguistic and situational contexts.

The vocabulary used in film advertisements can be classified into three semantic domains—entity, abstract, and event—each of which can be further subdivided. Moreover, the meanings of the words serve as indicators of the genre to which the film belongs.

.....

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวกับภาษาที่ใช้ ในการตั้งชื่อจริง (Relationships between Family Members and Personal Names)
ชื่อผู้เขียน	นางสาวไสลรัตน์ อีสระเสนีย์ (Miss Salairat Issarasaynee)
แผนกวิชา/คณะ	สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเรือง ชื่นสุวิมล
ปีการศึกษา	2545

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะทางเสียง และความหมายที่ใช้ในการตั้งชื่อจริง ว่าสามารถแสดงความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวระหว่างรุ่นบิดามารดากับบุตร และระหว่างรุ่นบุตรกับบุตรหรือไม่ อย่างไร กลุ่มตัวอย่างคือ ครอบครัวของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 381 ครอบครัว จากโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม ซึ่งมีทั้งหมด 7 อำเภอ เลือกสุ่มมาอำเภอละ 1 โรงเรียน รวมทั้งหมด 7 โรงเรียน เก็บข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน และสัมภาษณ์ผู้ปกครองทางโทรศัพท์ ค่าทางสถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละและค่าไคสแควร์ ($p < 0.01$)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ชื่อจริงของบิดามารดากับบุตร และบุตรกับบุตรมีความสัมพันธ์ในเรื่องเสียงมากกว่าความหมาย และชื่อจริงของบุตรกับบุตรแสดงความสัมพันธ์สูงกว่า

บิดามารดากับบุตร ทั้งในเรื่องเสียงและความหมาย นอกจากนี้ยังพบว่า ลักษณะภาษาที่ใช้ในการตั้งชื่อจริงจะแตกต่างกันไปตามเพศอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ชื่อจริงของบิดา กับบุตรชายมีความสัมพันธ์มากกว่าบิดากับบุตรหญิง และชื่อจริงของมารดากับบุตรหญิงมีความสัมพันธ์มากกว่ามารดากับบุตรชาย

ผลการศึกษาเรื่องรูปแบบทางเสียงพบว่า ชื่อจริงของบิดามารดากับบุตรมีความสัมพันธ์ประเภทเสียงพยัญชนะต้นเสียงเดียวกันมากที่สุด ทั้งในภาพรวมและในรายละเอียดส่วนบุตรกับบุตรมีความสัมพันธ์แบบพยางค์เดียวกันมากที่สุด ในด้านความหมาย ผลการวิเคราะห์พบว่า ชื่อจริงของบิดามารดากับบุตรมีความสัมพันธ์ประเภทความงามมากที่สุด ส่วนบุตรกับบุตรแสดงความสัมพันธ์ประเภทความเจริญ ความเชื่อ มากที่สุด นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่ารูปแบบทางความหมายจะแตกต่างกันไปตามเพศอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ชื่อจริงของบิดากับบุตรชายมีความหมายประเภทอำนาจ ชัยชนะ มากที่สุด ชื่อของมารดากับบุตรหญิงพบความหมายประเภทความงามมากที่สุด

Abstract

The purpose of this research is to analyze the linguistic characteristics of names in Thai in relation to the types of relationship within the family. The linguistic characteristics selected for analysis are sound and meaning. The types of family relationships are classified into (1) parent-child and (2) child-child.

Informants are parents and their children from 381 families randomly selected from seven secondary schools, one each from seven districts in Nakhonpathom Province. The data was collected from questionnaires and interviews with the parents.

The study results show that in both types of family relationship, the relationship is more closely reflected in sound than in meaning. The frequencies of child-child relationship are higher than those of parent-child relationship in each linguistic characteristic. When classifying the relationships further, significant differences were found in the linguistic characteristics in relationships between father-son/father-daughter and mother-son/mother-daughter. Fathers' names are significantly more related to those of sons than those of daughters, and mothers' names are more related to those of daughters than those of sons.

The data analysis also shows that the initial consonant is the main feature reflecting parent-child relationships, while an identical syllable is most frequently used in child-child relationships. As regards meaning, "beauty" is most frequently used in parent-child relationships. For child-child relationships, "progress, belief" is most frequently used. Regarding father-son relationships, "authority, victory" is the main feature reflecting this relationship, while "beauty" is used most frequently in mother-daughter relationships. The findings also reveal that there are significant differences in meaning between father-son and mother-daughter relationships.

.....

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การสื่อความหมายแบบตรงและแบบอ้อมใน ภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ (A Study of Overt and Covert Messages in Television Commercials)
ชื่อผู้เขียน	นางสาว สรวิวรรณ ธุทรพย์ (Miss Sareewan Thoongsup)
แผนกวิชา/คณะ	สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร. วิไลวรรณ ชนิษฐานันท์
ปีการศึกษา	2545

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การสื่อความหมายแบบตรงและแบบอ้อมในภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์” มีวัตถุประสงค์ 4 ประการคือ (1) เพื่อศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการสื่อความหมายที่ใช้ในบทโฆษณาทางโทรทัศน์ (2) เพื่อศึกษาลักษณะภาษาที่ใช้ในกลวิธีการสื่อความหมายแบบตรงและแบบอ้อม (3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความถี่ในการสื่อความหมายแบบตรงและแบบอ้อมในบทโฆษณาสินค้าแต่ละประเภท และ (4) เพื่อศึกษาวิธีการที่ใช้ในการตีความสาร

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นบทโฆษณาที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 ช่อง 5 ช่อง 7 และช่อง 9 ระหว่างวันที่ 1-14 มีนาคม 2544 รวมทั้งสิ้น 535 บทโฆษณา

ผลการศึกษาพบว่ากลวิธีการสื่อความหมายในบทโฆษณาทางโทรทัศน์มี 3 แบบ คือ (1) การสื่อความหมายตรงตามตัวอักษร (2) การสื่อความหมายแบบโดยนัย และ (3) การสื่อความหมายแบบอ้อม บทโฆษณาใช้ “การสื่อความหมายตรงตามตัวอักษร” มากที่สุด รองลงมาคือ “การสื่อความหมายแบบโดยนัย” และ “การสื่อความหมายแบบอ้อม” ตามลำดับ

“การสื่อความหมายตรงตามตัวอักษร” เป็นกลวิธีที่ผู้โฆษณาใช้เพื่อสื่อถึง “สารหลัก” ของบทโฆษณาคือการให้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสินค้า การสื่อความหมายด้วยวิธีนี้จะทำให้ผู้รับสารเข้าใจสารโฆษณาได้ตรงตามถ้อยคำที่ใช้ สำหรับ “การสื่อความหมายแบบโดยนัย” และ “การสื่อความหมายแบบอ้อม” เป็นกลวิธีที่ผู้โฆษณาใช้สื่อถึง “สารรอง” ซึ่งเป็นสารที่ใช้ดึงดูดความสนใจจากผู้รับสารให้มีต่อภาพยนตร์โฆษณา ความเข้าใจ “สารรอง” นี้จึงไม่ใช่เป้าหมายสำคัญของบทโฆษณา

Abstract

This study has four purposes: (1) to analyze language strategies used in presenting TV commercials; (2) to analyze language use in overt and covert messages; (3) to compare the frequencies of use of overt and covert messages; and (4) to study strategies used in interpreting TV commercials.

Five hundred and thirty-five commercials collected from channels 3, 5, 7 and 9 from 1 to 14 March 2001 were used in the analysis.

The results were that there are three kinds of messages in TV commercials: (1) explicit overt messages; (2) implicit overt messages; and (3) covert messages. Explicit

overt messages occur most often, followed by implicit overt messages and covert messages, respectively.

Explicit overt messages are used to ascertain the delivery of the “primary message”, i.e. the characteristics of the product. Implicit overt messages and covert messages are employed to convey the “secondary message”, i.e. sex appeal, to draw the attention of the audience.

.....

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาช่วงเวลาเริ่มเสียงก้อง (VOT) ของ พยัญชนะระเบิดในภาษาไทยของผู้ไร้กล่องเสียง ประเภทหลอดอาหารตามระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกพูด และการรับรู้เสียงพยัญชนะระเบิดของคนไทย (A Study of the Effects of Different Training Periods on Esophageal Production and Normal Perception of Voice Onset Time in Thai Plosives)
ชื่อผู้เขียน	นางสาวสุจิตรา ชำนาญอุดม (Miss Suchitra Chumnongudom)
แผนกวิชา/คณะ	สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร. นันทนา รณเกียรติ
ปีการศึกษา	2545

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบช่วงเวลาเริ่มเสียงก้อง (Voice Onset Time) ของเสียงพยัญชนะระเบิดในภาษาไทยของผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารที่มีระยะเวลาการฝึกพูดต่างกัน เปรียบเทียบกับผู้พูดปกติ เพื่อให้ทราบความสามารถในการออกเสียงพยัญชนะระเบิดของผู้พูดที่ใช้หลอดอาหาร และเพื่อศึกษาการรับรู้เสียงพยัญชนะระเบิดที่ออกเสียงโดยผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารที่มีระยะเวลาการฝึกพูดต่างกัน จากการฟังของคนไทย

ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ 1.) ข้อมูลเสียงพยัญชนะระเบิดได้จากการบันทึกเสียงผู้พูดปกติและผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารจำนวน 9 คน แบ่งเป็น ผู้พูดปกติ 3 คน ผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารที่ฝึกพูดเดือนครึ่ง-1 ปี 3 คน และผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารที่ฝึกพูดปีครึ่ง-2 ปี 3 คน โดยเก็บจากเสียงพยัญชนะระเบิดทั้ง 8 เสียงที่เกิดในตำแหน่งต้นคำของคำพยางค์เดียว และ 2.) ข้อมูลการรับรู้เสียงพยัญชนะระเบิดได้จากคำตอบในการทดสอบการรับรู้ของนักเรียนชั้น ม.6 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 จำนวน 30 คน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ส่วนเช่นกัน คือ 1.) วิเคราะห์ค่า VOT ของเสียงพยัญชนะระเบิดโดยใช้แนวคิดของลิสเกอร์ และเอबरัมสัน (Lisker and Abramson, 1964) และใช้เครื่องวิเคราะห์คลื่นเสียง CSL (Computerized Speech Laboratory) วิเคราะห์ทางกลศาสตร์ และนำค่า VOT ของผู้พูดทั้ง 3 กลุ่มมาเปรียบเทียบกันโดย

ใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน ANOVA และ 2.) วิเคราะห์การรับรู้เสียงพยัญชนะระเบิดของผู้ฟัง โดยคำนวณค่าร้อยละของคำตอบ และคำนวณหาความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้การทดสอบค่าไคสแควร์ (X^2)

ผลการศึกษาพบว่า ผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารที่ฝึกพูดนานกว่าสามารถเปล่งเสียงพยัญชนะระเบิดได้สม่ำเสมอมากกว่าผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารที่ฝึกพูดน้อยกว่า ส่วนความสามารถในการออกเสียงพยัญชนะระเบิดพบว่า คือ ผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารสามารถออกเสียงโฆษะได้ดีที่สุด รองลงมาคือเสียงโฆษะ-ลิกล โดยผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารทั้ง 2 กลุ่ม สามารถออกเสียงฐานเพดานอ่อน /k/ ได้ดีที่สุด รองลงมาคือเสียงฐานปุ่มเหงือก /t/ โดยผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารที่ฝึกพูดนานกว่าสามารถออกเสียงได้ใกล้เคียงกับผู้พูดปกติมากกว่าผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารที่ฝึกพูดน้อยกว่าและผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารทั้ง 2 กลุ่มมีปัญหาในการออกเสียงเสียงฐานริมฝีปาก /p/ ส่วนเสียงโฆษะ-ชนิด ผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารที่ฝึกพูดน้อยกว่ามีปัญหาในการออกเสียงทั้ง 3 ฐานกรณ์ในขณะที่ผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารที่ฝึกพูดนานกว่ามีปัญหาในการออกเสียงฐานริมฝีปาก /p^h/ และฐานปุ่มเหงือก /t^h/ เท่านั้น ทั้งนี้ความสามารถในการออกเสียงของผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารจะลดลงไปตามลำดับเมื่อเสียงนั้นเป็นเสียงที่เกิดจากฐานกรณ์ที่เลื่อนไกลออกไปจากแหล่งกำเนิดเสียงคือ กล้ามเนื้อ P-E segment

สำหรับการรับรู้เสียงพยัญชนะระเบิดของผู้ฟังพบว่า ผู้ฟังสามารถรับรู้เสียงพยัญชนะระเบิดของผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารที่มีระยะเวลาการฝึกพูดต่างกันได้ไม่แตกต่างกัน โดยผู้ฟังสามารถรับรู้เสียงพยัญชนะระเบิดได้ถูกต้องมากกว่ารับรู้ผิด ทั้งนี้ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการรับรู้เสียงพยัญชนะระเบิดของผู้ฟังคือ ค่า VOT ของเสียงพยัญชนะระเบิดของผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารที่คัดเลือกมาเป็นแบบเสียงทดสอบ ดังนั้นระยะเวลาการฝึกพูดอาจไม่ใช่ประเด็นสำคัญที่จะตัดสินผลการรับรู้ของผู้ฟัง แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า การฝึกพูดไม่มีผลต่อการรับรู้ของผู้ฟัง แต่ผู้วิจัยกลับเห็นว่า นอกเหนือไปจากการฝึกพูดอย่างเป็นทางการแล้ว ยังมีปัจจัยสำคัญอื่น ๆ อีกที่มีผลต่อความสามารถในการออกเสียงพยัญชนะระเบิดของผู้พูดที่ใช้หลอดอาหารและการรับรู้ของผู้ฟัง เช่น อายุ การศึกษา อาชีพ เป็นต้น

Abstract

The purpose of this study is to analyze and compare the voice onset time (VOT) of esophageal speakers of different training periods with that of normal speakers and the perception by Thai listeners of Thai plosives in esophageal speech.

The data was collected from nine speakers: three normal speakers and six esophageal speakers with different training periods. Three of the esophageal speakers had been trained for between one month and a half to one year, and the remaining esophageal speakers had been trained for between one year and a half to two years. The perceptual data were obtained from 30 students in Mathayom 6 at Bordindecha 2 School. CSL (Computerized Speech Laboratory) was used for investigating the acoustic characteristics of VOT. ANOVA and chi-square tests were used for analyzing the statistics of VOT in production and perception. VOT analysis was based on the concepts proposed by Lisker and Abramson (1964).

The results of the study of production of esophageal speakers show that esophageal speakers who have been trained for a longer period can speak more consistently. As for the production of Thai plosives by esophageal speakers, it was found that voiced plosives are produced best, and the next best are voiceless unaspirated plosives. Both esophageal groups can produce /k/ approximately as normal speakers do; speakers with longer training can produce nearly normal /t/; both groups failed to produce /p/. Moreover, the ability to produce Thai plosives is reduced if the place of articulation is far from the source sound (P-E segment).

The perceptual findings reveal that different lengths of training did not have any effect. However, the VOT of plosives of esophageal speakers influenced the listeners, so different training period lengths may not be the main factor in the production and perception of esophageal speech. Other factors should be considered.

.....

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาลักษณะภาษาในการสนทนากลุ่มย่อย (A Study of Some Aspects of Small-Group Conversation)
ชื่อผู้เขียน	นางสาวเสาวลักษณ์ แซ่ลี (Miss Sawaluk Sae Lee)
แผนกวิชา/คณะ	สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชลธิชา บำรุงรักษ์
ปีการศึกษา	2545

บทคัดย่อ

การศึกษาลักษณะภาษาในการสนทนากลุ่มย่อย มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาแบ่งเป็น 1) การศึกษาโครงสร้างรายการสนทนากลุ่มย่อย และ 2) การศึกษาลักษณะภาษาในการสนทนา กลุ่มย่อย โดยเก็บข้อมูลจากการสนทนาทางรายการโทรทัศน์ในสถานการณ์แบบเผชิญหน้า ได้แก่ รายการสมาคมชมดาว รายการเจาะใจ รายการผู้หญิง ผู้หญิง และรายการเมืองไทยรายวัน รวมทั้งสิ้น 29 บทสนทนา

ผลการศึกษาโครงสร้างของรายการสนทนากลุ่มย่อยในเรื่องของการเปิด - ปิดการสนทนา พบว่าการเปิดรายการแบ่งเป็น 1) การเปิดรายการต่อผู้ชม และ 2) การเปิดรายการต่อผู้ร่วมสนทนา และการปิดรายการแบ่งเป็น 1) การปิดรายการต่อผู้ร่วมสนทนา และ 2) การปิดรายการต่อผู้ชม

ลักษณะภาษาที่ปรากฏในการสนทนากลุ่มย่อย พบว่าการเปลี่ยนผลัดการพูดโดยใช้ การถามมากที่สุด ลักษณะภาษาในการพูดซ้อนกัน การขัดจังหวะการพูด และการพูดพร้อมกันพบการใช้กริยาวลีมากที่สุด ขณะที่ลักษณะการแสดงสัญญาณตอบกลับพบว่าปรากฏในลำดับการพูดของผู้

ดำเนินรายการมากที่สุด เพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อการสนทนา มีทั้งการใช้คำแสดงความสุภาพ คำแสดงการรับรอง และการใช้คำแสดงการติดตาม

Abstract

The purposes of this study were (1) to determine the characteristics of small-group conversation in Thai and (2) to determine the language characteristics: turn-taking, overlapping, interruption, backchannel signals, and simultaneous speaking. The data was collected from 29 conversations from talk shows on television.

The study results reveal that the characteristics of small-group conversation can be classified into openings and closings. Openings are classified into two types: openings with audiences and openings with members in small groups. In the same way, closings are also classified into two types: closings with members in small groups and closings with audiences.

The findings also reveal that, regarding the language characteristics of turn-taking, questions were used most by announcers, whereas verb phrases occurred most frequently in overlapping, interruption, and simultaneous speaking. The study also shows that backchannel signals were used most by announcers in order to follow the conversation.

.....